

Кандидат: МАРИЈА БОГДАНОВИЋ
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ
Београд

СТРУЧНИ РАД

БИБЛИОГРАФИЈЕ ЛИКОВНИХ КАТАЛОГА
У ЕЛЕКТРОНСКОЈ БАЗИ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ
СРБИЈЕ

БЕОГРАД, октобар 2005.

Ментор: ЗДРАВКА РАДУЛОВИЋ

ЗБИРКА ЛИКОВНИХ КАТАЛОГА

Судећи по дефиницији каталога у Енциклопедији ликовних уметности, где он представља " систематски попис предмета који творе стални фонд појединих галерија, музеја, библиотека ", ликовне каталоге можемо посматрати у светлу илустрованог пописа уметника, уметничких дела и догађања везаних за ову грану уметности.

Уз пратећи текст и илустрације, ликовни каталози садрже и библиографске податке, чиме постају важно средство за систематско праћење ликовних догађаја. Као такви представљају важну информациону јединицу у библиотечком систему.

Каталог се по својој форми разликује од књиге и најчешће нема података о аутору. Ипак формално припада монографским публикацијама, али његов смештај у библиотеци може бити различит. У великим светским библиотекама он се третира на различите начине, иако се у великом броју случаја припаја редовном фонду монографских и серијских публикација. У Руској националној библиотеци, затим Британској библиотеци, каталози су у склопу редовног фонда, док у Националној и свеучилишној књижници у Загребу, на пример, они припадају графичкој збирци, што је случај и у Народној библиотеци Србије.

Графичка збирка Народне библиотеке Србије, која је део посебних фондова, садржи преко 25000 јединица, и то оригиналних графичких листова, мапа и уметничких илустрованих плаката. Осим тога, у збирци се налазе и изложбени каталози, водичи кроз музеје и каталози музејских колекција. Фонд се попуњава обавезним примерком. До 2001. године ликовни каталози су пристизали у посебне фондове, а после тога су припојени редовном фонду. Због полемике која је дуго вођена у вези похрањивања ликовних каталога, један део који је смештен у посебним фондовима је остао потпуно необрађен. То су каталози који су у библиотеку пристизали ђедамдесетих, осамдесетих и деведесетих година. Смештени су у посебну просторију, а њихова детаљна обрада је у току. Постоји лисни каталог ликовних каталога на основу кога пратимо ове публикације, док се у електронску базу уносе сукцесивно. Као издавачке целине, издвојени су каталози Народног музеја, Српске академије наука и уметности и сл. У оквиру каталога чији је издавач Музеј града Београда издвојене су одређене тематске целине, а поједини каталози су посебно нумерисани личностима тј. уметницима.

Значај ликовних каталога за библиотеку је велики, што показује и статистика корисника ове врсте публикација. Добро попуњен фонд корисницима пружа обиље информација о ликовној активности везаној за одређени период и географско подручје, затим о уметницима и њиховом раду, ликовној критици и пратећим садржајима. Посебно је важно да национална библиотека има што потпунији фонд ликовних каталога, јер библиотеке при музејима и галеријама немају све каталоге, затим они нису систематски сређени, тако да је корисницима онемогућено праћење ликовног живота и озбиљнији научни рад. Осим тога каталози су база за библиографски рад везан за уметнике, ликовне критичаре и уметничке изложбе и као такви морају бити систематски прикупљени и доступни кориснику.

БИБЛИОГРАФИЈЕ ЛИКОВНИХ КАТАЛОГА

Ликовни каталози као специфичан облик монографских публикација и посебна тематска целина нису били често предмет библиографске обраде.

У међународним оквирима је тај процес развијенији него код нас. Тако нам библиографски водич кроз историју уметности Доналда Ересмана даје преглед свих библиографија писаних на западно-европским језицима, објављених у протеклих сто година. Овде су библиографије ликовних каталога рађене као историјски преглед издања, која покривају одређени временски период или уметнички правац, али и актуелне листе музејских и изложбених каталога састављене по земљама, затим водичи са информацијама о трендовима у светској уметности.

Једна од најпрегледнијих и најопширнијих библиографија ликовних каталога: *Worldwide Art Catalogue Bulletin*, која континуирано излази од 1963. у Њујорку, даје листу музејских и изложбених каталога аотираних и састављених по земљама у којима су они излазили. Италијански двомесечни списак изложбених каталога *Cataloghy d'arte*, који такође излази континуирано, одвојен је на стару и модерну уметност, а у предговору даје имена музеја, галерија. *Bibliographie des deutschen Kunstrates*, је библиографија књига, периодичних чланака, и изложбених каталога објављених у Немачкој о немачкој уметности XX века. Ово су само неке од прегледних светских библиографија ликовних каталога, које су различите по типу, начину излагања и начину обраде каталога.

У српској библиографији, ликовни каталози нису до сада обрађивани самостално као тематска целина, већ само кроз библиографије општег типа. Разлог за то је вероватно низ отежавајућих околности које прате израду једне библиографије: тешкоће у проналажењу података о уметнику и његовим активностима, недовољна попуњеност библиотечких фондова овом врстом материјала. Прву озбиљну библиографију ликовних уметника код нас написала је Вида Зеремски о Спомен збирци Павла Бељанског у Новом Саду. То је прва библиографија персоналних библиографија уметника, која прати све активности уметника једне галерије. Овом типу библиографије припада и Библиографија Галерије Матице српске, коју је Вида Зеремски саставила за једну од најзначајнијих институција културе у земљи. Библиографија садржи сва издања Галерије: монографије, студије, каталоге, плакате и позивнице, затим литературу о галерији, њеним активностима, издањима, сликарима и јубилејима. Она пружа основу за научна истраживања српске ликовне уметности и представља полазну основу за наредну библиографску обраду ове врсте публикација у нашој земљи. Значај ове врсте библиографије је огроман, како због чињенице да је једна од првих овог типа код нас, тако и због области коју обухвата.

МЕТОДОЛОГИЈА РАДА

Извор података

Основни извор података за сакупљање грађе је база података Народне библиотеке Србије у коју се од 1990 уносе библиографски подаци о свим приносама које улазе у фонд НБС.

Селекција грађе

Селекција грађе је извршена на основу претраживања базе података. Основни елементи за претраживање и селекцију релевантних података биле су кључне речи(KW) и ограничење за језик (LA). Из оквира селектоване грађе издвојено је 100 библиографских јединица.

Врста грађе и регистри

Рад обухвата ликовне каталоге из фонда Народне библиотеке Србије, који су сређени азбучно од А до Ш. Хронолошки елеменат није поштован. Библиографске јединице би требало да су сложене оним писмом (ћирилицом, латиницом) како су штампане у оригиналу. Издвојено је 100 библиографских јединица.

У оквиру грађе заступљени су ликовни каталози уметника, групних уметничких изложби, и ауторских изложби. Библиографија је селективног карактера, а грађа је нумерисана *in continuo* од прве до последње библиографске јединице.

Уз библиографију су урађени регистар наслова, именски и предметни регистар.

Регистар наслова обухвата тачне наслове публикација сређене по азбучном реду.

Именски или ауторски регистар обухвата све ауторе и сараднике који су евидентирани у библиографском запису: самостални аутор (аутор изложбе), аутор додатног текста, предговора и цртежа, уредник, редактор, преводилац, приређивач, фотограф, сарадник, састављач библиографије и писац пропратне грађе. У ауторски регистар су укључени и називи институција које се појављују као организатори изложбе и називи групних изложби.

Предметни регистар је састављен на основу предметних одредница. Многе библиографске јединице су приказане са више предметних одредница које откривају у потпуности њен садржај.

1

АНДРЕЈЕВИЋ-Кун, Ђорђе

Кун : Народни музеј Крагујевац, Уметничка галерија 15. новембар - 11. децембар 1983. / [организатор изложбе Народни музеј Крагујевац ; каталошки подаци и библиографија Нада Андрејевић-Кун]. - Крагујевац : Народни музеј, 1983 (Београд : Култура). - 36 стр. : илустр. ; 23 цм

Биобиблиографски подаци о уметнику.

75(497.11):929 Андрејевић-Кун, Ђ.(083.824)
COBISS.SR-ID 49648135

2

АНТИЋ, Радомир

Радомир Антић : Вуку у част - азбука : Галерија савремене ликовне уметности Ниш, Галерија "Сопотанска виђења" Нови Пазар, Уметничка галерија Крушевац, Галерија Музеја понишавља Пирот, Галерија Народног музеја Крагујевац / уредник каталога Стојан Несторовић ; фотографије Ненад Младеновић. - Ниш : Галерија савремене ликовне уметности, [с. а.] (Ниш : Просвета). - [38] стр. : репродукције ; 22 см

Каталог. - Кор. насл.: Антић. - Тираж 300. - Биографска белешка о уметнику

75:929 Антић(064)(085)
COBISS.SR-ID 24244487

3

АНТИЧКИ мозаици и уметничко благо Туниса / [одговорни уредник Владимир Кондић ; фотографије Миодраг Ђорђевић ; пројект и поставка изложбе Милан Палишашки]. - Београд : Народни музеј, 1973 (Београд : "Слободан Јовић"). - 53 стр., [44] стр. с таблама у боји : илустр. ; 23 цм.

Тираж 1.500
(Брош.)

736+738.5.032.7(611)(064)(085)
COBISS.SR-ID 2045959

4

АНТИЧКИ мозаици и уметничко благо Туниса . - Београд : Народни музеј, [1973] (Београд : "Слободан Јовић"). - 1 пресавијен лист ([6] стр.) : илустр. ; 22 цм.

(Брош.)

738.5.032(611)(064)(085)
7.032(611)(064)(085)
COBISS.SR-ID 33809415

5

АНТОНОВИЋ, Момчило

Momčilo Antonović : slike : Umetnička galerija Kruševac, Kruševac maj 1981. / [predgovor Živojin Turinski]. - [Kruševac] : Umetnička galerija Kruševac, 1981. - 1 presavitak ([8] str.) : ilustr. ; 24 cm.

Kor. nasl. - Biobibliografski podaci o umetniku.

75:929 Antonović, M.(083.824)

COBISS.SR-ID 11567879

6

АРСИЋ Басара, Светомир

Светомир Арсић-Басара : скулптуре : Уметнички павиљон "Цвијета Зузорић", Београд 13.децембар 1984.-6.јануар 1985. / [текст Јован Деспотовић ; превод Каролина Удовички ; фотографије Радоје Милојковић]. - Београд : Уметнички павиљон "Цвијета Зузорић", [1984]. - [46] стр. : илустр. ; 23 cm.

Текст и на енгл. језику. - Биобиблиографски подаци о уметнику

73 Арсић-Басара, С.(083.824)

COBISS.SR-ID 3123207

7

БИЈЕЛИЋ, Јован

Јован Бијелић : ретроспективна изложба слика, Уметнички павиљон Мали Калемегдан 8-18 октобар 1957 / [библиографију и списак изложби саставио Смаил Тихић ; биографске и каталожне податке обрадио Миодраг Гајић ; фотографије Радомир Николић]. - Београд : Удружење ликовних уметника Србије, 1957 (Београд : Београдски графички завод). - 64 стр. : илустр. ; 23 cm

Стр.7-10 : Јован Бијелић / Пеђа Милосављевић. - Стр.11-13 : Мртва природа у делу Јована Бијелића / Ђорђе Поповић. - Стр.14-16 : Бијелић и његова средина / Алекса Челебоновић. - Биобиблиографски подаци о уметнику
(Брош.)

75.023.21(497.11):929 Бијелић(064)(085)

COBISS.SR-ID 6147079

8

БИЉУР игла : Славица Лалицки-Посавец, 35 година уметничког стваралаштва / [уредник Александар Милосављевић]. - Београд : Музеј позоришне уметности Србије, 1995 (Београд : АБ Дорада). - 64 стр. : илустр. ; 23 cm

Тираж 300. - Славица Лалицки-Посавец: стр. 55-61.
(Брош.)

792.024:929 Лалицки-Посавец С.(083.824)

792.024(497.11)"1960/1990"(083.824)

COBISS.SR-ID 40247308

ЧОЛОВИЋ, Бранко

Иконопис Книнске Крајине : Дрниш, Далматинско Косово, Чиста Мала, Плавно, Книн, Тепљух-Биочин, Манастир Драговић, Бискупија, Стрмица : Народни музеј, Београд, март 1995 = Ицон паинтинг оф тхе Книн Крајина : Дрниш, Далматинско Косово, Чиста Мала, Плавно, Книн, Тепљух-Биочин, Манастир Драговић, Бискупија, Стрмица : Национал Музеум, Белграде, Марцх 1995 / [аутор изложбе и каталога Бранко Чоловић ; фотографије Миле Јеремић, Владимир Вукадиновић]. - Београд : Народни музеј, 1995 (Београд : Графо НИН). - 36, [36] стр. : илустр. ; 22 x 18 цм. - (Каталози из уметничке баштине Срба)

На врху насл стр.: Завод за заштиту споменика културе Републике Српске Крајине. - Текст предговора упор. на српхрв. и енгл. - Ћир. и лат. - Штампано делом двостубачно. - Тираж 500?. - Стр. 3-4: [Предговор = Фореворд] / Јевта Јевтовић. - Стр. 5-27: "Далмација у својој цјелини обухвата и..." / Бранко Чоловић. - Белешке уз текст. - Литература уз поједина поглавља
Драгом пријатељу Миши Јевтићу пријатељски Јевта Јевтовић, 8. март 95.: МЈ 1410. - (Брош.)

75.046(497.13)(064)
COBISS.SR-ID 43033090

ЧУБРИЋ, Љиљана

Мина Карацић Вукомановић : 1828-1894 : Народни музеј, Београд (1844-1994) / [аутор изложбе, поставке и каталога Љиљана Чубрић]. - Београд : Народни музеј, 1994 (Београд : Чип штампа). - [34] стр. : илустр. ; 24 цм

75(497.11) Карацић Вукомановић(064)(085)
COBISS.SR-ID 95681031

ШУИЦА, Нада

Дела 1912-1918. : каталог Уметничке збирке из Војног музеја у Београду / [аутор каталога Нада Шуица]. - Београд : Војни музеј, 1982 (Београд : Школа за индустријско обликовање). - [105] стр. : илустр. ; 24 цм. - (Посебна издања / Војни музеј)

Стр.[5-8] : [Предговор] / Нада Шуица. - Биобиблиографски подаци о уметницима.
(Брош.)

069:7(497.111)(064)(085)
COBISS.SR-ID 3704583

РЕГИСТАР НАСЛОВА

- Александар Луковић 38
- Антички мозаици и уметничко благо Туниса 3,4
- Belgrade Artists 83
- Београдски уметници 83
- Биљур игла 8
- Благо Срба у Мађарској 12
- Богих Рисимовић Рисим 71
- Bogić Risimović Risim 71
- Божидар Продановић 67, 68
- Бранибор Дебељковић 17
- Branibor Debeljković 17
- Бранислав Вулековић 13
- Грујица Лазаревић 35
- 22. мајска изложба 1990 86
- 20. мајска изложба '88 85
- 20. меморијал Надежде Петровић 48
- 23. октобарски салон ликовних и примењених уметности Србије, 19.X - 20.XI 1982. 58
- 24. октобарски салон ликовних и примењених уметности Србије 59
- 27. октобарски салон ликовних и примењених уметности Србије, Уметнички павиљон "Цвијета Зузорић", Београд 19.октобар-20.новембар 1986. 60
- 28. октобарски салон ликовних и примењених уметности Србије 61
- 200 година Карловачке гимназије 16
- Девети меморијал Надежде Петровић 47
- Дела 1912-1918. 100
- Драган Ћирковић 84
- 2. међуклупска изложба уметничке фотографије, Титово Ужице 23. - 30. 9. 1966. године 40
- Ђорђе Петровић 63
- Задужбина др Надежде и др Лазара Ристића 21
- Злато Колумбије 22
- Злато Скита 14
- Изложба Јована Бијелића 23

- Уметнички вез у Србији 1804-1904 11
- Уметничко благо Срба у Румунији 94
- Уметничко-историјски музеј - Пинакотека, Беч 95
- Хишнос Печат 53
- Цртеж и мала пластика 1990 96
- Цртежи у књизи Места Моме Димића 97
- Четврта југословенска уметничка изложба, Београд 1912. 30
- Четрдесета изложба Друштва српских уметника Лада, Уметнички павиљон Цвијете Зузорић, Мали Калемегдан 19

ИМЕНСКИ РЕГИСТАР

- Амброзић, Катарина (аутор изложбе) 75
- Андрејевић-Кун, Ђорђе 1
- Андрејевић-Кун, Нада (аутор додатног текста) 1
- Анђелковић, Мирослав (уредник) 38 , 93
- Анђелковић, Радуле (аутор изложбе) 62
- Анђелковић, Радуле (уредник) 49
- Антић, Радмила 91
- Антић, Радомир 2
- Антић, Радомир (уметник) 93
- Антоновић, Момчило 5
- Аранђеловић, Наташа (аутор изложбе) 36
- Арсић Басара, Светомир 6
- Арсић, Милош (аутор додатног текста) 13
- Бабовић, Мирјана (приређивач) 79
- Бабовић, Мирјана (приређивач, редактор) 80
- Баркова, Л. Л. (аутор) 14
- Башић, Миланка (преводац) 10
- Беланчић, Милорад (аутор додатног текста) 82
- Бијелић, Јован 7
- Боднаров, Стеван 9
- Божовић, Драгана (аутор додатног текста) 71
- Бојовић, Лола (преводац) 47
- Борић, Небојша (фотограф) 50
- Бошњак, Срето (аутор додатног текста) 10 , 34 , 51 , 85
- Бошњак, Срето (уредник) 68 , 96
- Бошњакковић, Михаило (аутор додатног текста) 84

- Удружење ликовних уметника Србије. Изложба (1990 ; Крагујевац ; Београд) 88
- Удружење ликовних уметника у Београду. Изложба (1969 ; Београд) 89
- Уметничка галерија (Крушевац) 90
- Уметничка галерија "Надежда Петровић" (Чачак) 84
- Уметничка колонија Њаради (1 ; 1997 ; Врбас) 92
- Уметничка колонија Сићево (1989 ; Ниш) 93
- Уметнички павиљон (1932 ; Београд) 23
- Уметнички павиљон (1957 ; Београд) 54
- Ускоковић, Мирослава (преводица) 43
- Фагин, Ђорђе 95
- Фото секција КУД "Карацић" (Лозница, приређивач) 41
- Хајнц, Гинтер (аутор поговора) 95
- Хаџидураковић, Бисерка (писац пропратне грађе) 87
- Цандир, Мартин (фотограф) 13
- Цвекић, Љиљана (преводица) 66
- Церовић, Наталија (аутор додатног текста) 58 , 60
- Церовић, Наталија (прерађивач) 88
- Цурк, Франц (уметник) 93
- Челебоновић, Алекса (аутор додатног текста) 76
- Челебоновић, Алекса (аутор предговора) 7
- Червенка, Владимир (фотограф) 16
- Чогурић, Ново (ликовни уредник) 94
- Чоловић, Бранко 98
- Чубрић, Љиљана 99
- Цепина, Мирјана (аутор изложбе) 16
- Шелмић, Лепосава (аутор изложбе) 94
- Шобајић, Љиљана (преводица) 11 , 94
- Шуица, Нада 100

ПРЕДМЕТНИ РЕГИСТАР

- Андрејевић-Кун, Ђорђе (1904-1964) - Сикарство - Изложбени каталози 1
- Антић, Радомир (1929-) - Сликарство - Изложбени каталози 2
- Античка уметност - Тунис - Изложбени каталози 4
- Антички мозаик - Тунис - Изложбени каталози 4
- Антоновић, Момчило (1938-) - Сликарство - Изложбени каталози 5

ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

1. Ehresmann, Donald L., Fine Arts: a bibliographic guide to basic reference works, histories, and handbooks, Englewood, 1990.
2. Enciklopedija likovnih umjetnosti 3, Zagreb, 1964.
3. Зеремски Вида, Библиографија Спомен-збирке Павла Бељанског, Нови Сад, 1997.
4. Зеремски Вида, Библиографија Галерије Матице Српске 1896-2002, Нови Сад, 2004.
5. Максимовић Војислав, Основе теорије библиографије: са примјерима, Београд, 1987.
6. Народна библиотека Србије. Библиографска база података (COBISSNBS).
7. Радуловић Здравка, Библиографска грађа о српској ликовној умјетности XX века, Библиографски вјесник, бр. 1/3, Цетиње, 1999; стр. 219-220.
8. Симић Сузана, Ликовна уметност у библиографији, Гласник Народне библиотеке Србије, бр.1, Београд, 1999; стр.413-414.

САДРЖАЈ

ЗБИРКА ЛИКОВНИХ КАТАЛОГА.....	1
БИБЛИОГРАФИЈЕ ЛИКОВНИХ КАТАЛОГА.....	2
МЕТОДОЛОГИЈА РАДА.....	3
РЕГИСТАР НАСЛОВА.....	31
ИМЕНСКИ РЕГИСТАР.....	34
ПРЕДМЕТНИ РЕГИСТАР.....	40
ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ.....	45